

REFERAT FRA MØTE I BEREDSKAPSRÅDET 26. NOVEMBER 2018 – Råd for samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren

Varighet: 10:00-15:00

Sted: NTNU, Campus Kalvskinnet, Sverresgate 12, Akrinn, møterom KA-TBG303

Til stede:

Rådsmedlemmer: Anita Sandberg (*rådsleder, Universitetet i Oslo*)
Hilde Apneseth (*NTNU*)
Sonja Dyrkorn (*Universitetet i Bergen*)
Gøril Heitmann (*Universitetet i Tromsø*)
Solveig R. Svendsberget (*Universitetet i Agder*)
Bjørnulf Stokvik (*Universitetet i Sørøst-Norge*)
Lars Erik Aas (*Høgskolen i Østfold, gikk ca 14.45*)
Wenche H. Nilsen (*Handelshøyskolen BI*)
Kim Kargaard (*Noroff Fagskole AS*)
Naomi I. Røkkum (*Samskipnadsrådet, gikk ca kl 13*)

Sekretariat: Sindre Bø (*prosjektleder, Universitetet i Stavanger*)
Marianne Gjerlaugsen (*sekretariat, Universitetet i Stavanger*)

Forfall: Christian T. Bjørnø (*Folkehøgskolerådet*)
Ernst Sundt (*Noroff Høyskole*)
Norun Eide (*Utdanningsdirektoratet*)
Sofie Carlsen Bergstrøm (*Norsk studentorganisasjon*)
Bjørn Ivar Kruke (*faglig referansegruppe, Universitetet i Stavanger*)

BR 34/18 Godkjenning av innkalling og saksliste

Journalnr: 17/06797 Saksansvarlig: Anita Sandberg, *Rådsleder*
Møtedag: 26.11.2018 Informasjonsansvarlig: Anita Sandberg, *Rådsleder*

Velkommen (ved Anita Sandberg), presentasjonsrunde rundt bordet.
Innkalling og saksliste ble godkjent.

BR 35/18 Godkjenning av referat fra rådsmøte 9. september 2018

Journalnr: 17/06797 Saksansvarlig: Anita Sandberg, *Rådsleder*
Møtedag: 26.11.2018 Informasjonsansvarlig: Anita Sandberg, *Rådsleder*

Det hadde ikke kommet innspill til referatet i forkant av møtet, det ble godkjent.

Journalnr: 17/06797 **Saksansvarlig:** Hilde Apneseth, *Rådsmedlem*
Møtedag: 26.11.2018 **Informasjonsansvarlig:** Hilde Apneseth, *Rådsmedlem*

Velkommen til NTNU ved Hilde Apneseth. Se vedlegg for alle tre presentasjonene samlet.

Høydepunkt:

- NTNU Campus: Trondheim (hoved), Gjøvik og Ålesund (egne viserektorer)
- 8 fakultet, 55 institutt + Vitenskapsmuseet
- Ca 7400 årsverk og over 42 000 registrerte studenter - 2018
- 362 doktorgrader – 2017
- Beredskap: Krav og målsetninger fra Regjeringen/KD ligger i bunn.
- NTNUs målsetting, se slide 10.
- NTNU har ulike politikker, redusert fra 32 til 9. Skal revideres, må avstemmes med informasjonssikkerhet.
- Kartlegging viste sårbarheter, som er tiltaksområder:
 - Campus er åpen og tilgjengelig
 - Campus er vedvarende byggeplass
 - Manglende oversikt over totaliteten (gass, kjemikalier, labor, kjemikalier, virus mm)
 - Stor organisasjon og lange avstander
 - Mange studenter og ansatte fra andre land/kulturer
 - Mennesker som faller utenfor (rusproblematikk, vold, selvmord, radikaliserings etc)
 - Å framstå troverdig og rustet for morgendagen

Ny beredskapsplan for 2018 inneholder plan for 10 definerte fare- og ulykkeshendelser. Forankring: Rektormøtet og dekanmøter er informert, legger til grunn en overordna ROS-analyse. Forankring kan være krevende både oppover og nedover i organisasjonen, det gjelder å skape felles risikobilder og risikoerkjennelser. Viktig med bred involvering. Prinsippene for beredskapsledelse er de samme enten man er stor eller liten, NTNU el Høgskolen i Volda. NTNU praktiserer ikke beredskapsvakt, men er basert på mobilisering av ansvarshavende og stedfortredere. NTNU i ferd med å ta i bruk CIM og skal ta over varsling (Securitas tidligere).

HMS og risiko som del av samme underavdeling: Hvordan avgrenser man sikkerhet og beredskap mot HMS? KD fokuserer på beredskap og har putta sikkerhet og beredskap inn under HMS i stedet for omvendt. Utdfordrende å slå sammen HMS og sikkerhet/beredskap, Agder vurderer dette – diskusjon om organisering.

Mål for 2019: Implementering – ROS lokalt – lokale planer – øvelser

Journalnr: 17/06797 Saksansvarlig: Hilde Apneseth, *Rådsmedlem*
Møtedag: 26.11.2018 Informasjonsansvarlig: Hilde Apneseth, *Rådsmedlem*

NTNUs arbeid med informasjonssikkerhet (Randi Utstrand)

- Bakgrunn og krav: Styringsdokument fra KD: Informasjonssikkerhet kap 8.
- Handlingsplan for informasjonssikkerhet, 2015-2017 + tildelingsbrev fra KD
- Viktigheten av å ha et styringssystem; NTNU leide inn ekstern prosjektleder
- ISO standard 27001 anbefales for informasjonssikkerhet
- Keep calm and comply with GDPR!
- Risikostyring og informasjonssikkerhet – definisjon/avgrensning
- Informasjonssikkerhet er all informasjon, ikke bare digital. Sikkerhetskultur betyr for eksempel å ikke diskutere konfidensiell informasjon i åpne lokaler/kanaler.
- GDPR/personopplysninger er også del av informasjonssikkerhet.
- NTNU og alle universitet er underlagt sikkerhetslovgivingen.
- Kompetansetiltak
 - Bruke Sikresiden!
 - Fakultetsdagene (awareness!)
 - Sikkerhetsmåneden Oktober (awareness!)
 - En temaside for informasjonssikkerhet
 - Nanolearning – Junglemap
 - Produksjon av egen e-læring
 - Difi – ressurser
 - Prosesser med risikovurdering av arbeidsprosesser – skaper atferdsendring og luker vekk uvaner knyttet til behandling av personopplysninger
 - Avvik – et kritisk tema. Mangel på avvik er også et avvik!
 - Rapportere sikkerhetshendelser
 - Bytte passord
 - Istandsette lederlinjen

Sikkerhetskultur og risikostyring (Nina Tranø)

- MTO-samspillet (mennesker, teknologi, organisasjon): - sammen MOT risiko/trusselen
- Hele organisasjonen sammen om sikkerhetskultur
- Sikkerhetskultur er summen av de ansattes kunnskap, motivasjon, holdninger, og adferd som kommer til uttrykk i virksomhetens totale sikkerhetsatferd. Sikkerhetsarbeid er kvalitetsarbeid i praksis.
- Beredskap – konsekvensreducerende tiltak. Å være forberedt på Murphys lov!
- Bowtie-modellen – hvor er man, hvor iverksetter man tiltak?
- Ikke evaluering under øvelser (etterpå). Skriv ned i egne notater.
- «Lille speil på veggen der, hvem har ansvar for sikkerheten her?»
- Pro-aktiv stabsmetodikk.
- Hvor er det operative beredskapsansvarlige medlemmet i Beredskapsrådet?
- Fire beredskapsprinsipper i Norge: Ansvar, likhet, nærhet, samvirke.
- Og husk: Trening og øvelser bør foregå som jevnlig drypp og ikke sjeldne monsunregn.

Journalnr: 17/06797 **Saksansvarlig:** Sindre Bø, *Prosjektleder*
Møtedag: 26.11.2018 **Informasjonsansvarlig:** Sindre Bø, *Prosjektleder*

10-11 høringsinnspill. 61 mottagere, hver til to post-adresser (postmottak + rektor), men noen faglig relevante mottakere fikk epost direkte. UiA mente utsendelsen burde skjedd annerledes og kun til ledelsen, tas til etterretning. Oppsummeringer:

- Relativt få, men gode høringsinnspill, enkelte av dem svært grundige (UiA, UiO, UiS)
- Ingen har sterke innvendinger mot tiltaksplanen, de aller fleste slutter seg til. NMBU framholder at dokumentet oppfattes som noe kort og lite konkret.
- Lærdom: Høringsdokumentet kunne inneholdt konkrete spørsmål med oppfordring om å svare på i hvert fall disse. Slike spørsmål fantes i selve e-posten, men ble trolig oversett i videre saksbehandling på inst.
- Enighet om å ta med innspill fra Justisdep; «loven gjelder overalt»
- Policy for studentforeninger, hva er tillatt?
- Flere aktuelle innspill: Digital vold, viktigheten av tiltak i første semester, ressurssterke ledertyper kan også bli gjenstand for eller forårsake radikaliserings. Veien inn er ulik, veien ut er ulik.
- Viktig at institusjonene støtter studentforeningene i utfordringer de opplever. Faglig støtte, ressurspersoner tilgjengelig som de kan henvende seg til ved spørsmål/tvil.
- Tore Bjørgo (C-Rex UiO) og Lars Gule (OsloMet) har fått tilsendt, men ikke svart.
- Diskusjon rundt begrepet verditrening/-bevissthet, se ny tekst for resultat.
- Ytringsfrihet og ytringsansvar.
- Students/Scholars at Risk og Magna Charta Observatory er nå med
- Retningslinjer for egenerklæring for arrangement i inst lokaler (UiO) – deles på nett.
- Risikoanalysekjema fra Sikresiden.no (lenke til)
- Definere digital vold?
- Policy for sosiale medier fra BI.
- Flytte II e) til III, evt omskrive til tiltak.
- Tiltak II e) nytt, opplæring av studenttillitsvalgte i rollen, inkludert risiko og sikkerhet. Involvere dem i ROS-arbeidet.

Rettet versjon sendes til rådsmedlemmene for eventuelle innspill, før oversending til KD innen 15.12. Det er viktig å skrive noe utfyllende om høringsprosessen i oversendelsen til KD. Dokumentet fikk relativt få innspill, dette kan skyldes kort høringsfrist og at den som tier samtykker (innholdet er lite kontroversielt). Med få unntak kom det positive tilbakemeldinger fra de som har spilt inn. Viktig å framheve at selv om tiltakslisten nå oversendes KD i foreløpig fullført versjon, er dette mer starten enn slutten på prosessen med å drive forebyggende arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme i kunnskapssektoren.

Henvendelser fra media – sekretariatet utarbeider et utkast til mediehandtering med mulige spørsmål og svar som KD kan ta stilling til. Det lages også en liten presentasjon med 5 enkle pp-er. Videre prosess, høring og forankring:

- Sekretariatet foretar endelig bearbeiding og innsending til KD innen fristen.

Journalnr: 17/06797 **Saksansvarlig:** Sindre Bø, *Prosjektleder*
Møtedag: 26.11.2018 **Informasjonsansvarlig:** Sindre Bø, *Prosjektleder*

Erlend Hagenes og Anita Eriksen ved Nord Universitet slutter seg til ønsket om en toppledersamling ifbm Øvelse Nord uka etter påske, nærmere bestemt onsdag 24.4 kl 12-18. Planen er at de som ønsker rekker å reise hjem samme kveld, de andre kan bli med på VIP-opplegg og bivåne øvelsen dagen etter.

Innspill fra Beredskapsrådet:

- Hvem er målgruppen? Hva skal til for å få topplederne til Bodø?
- Positivt hvis statsråden stiller
- Hva er tema for årets Øvelse Nord? Øvelse på universitetet er mest interessant.
- Trening for toppledere trengs, å være operativ leder i 'striden'.
- Rollefordeling og rolleforståelse: Rektor kommunikasjon/utadrettet rolle? Universitetsdirektør leder mobilisering? Hvem er talspersoner? Hvem leder strategisk beredskapsstab? Hvilke interne/eksterne ressurser har man?
- Tema: Det å være kriseleder, det å ha ansvar for krisekommunikasjon. Kan være samme person, kan være to forskjellige.
- Beredskapsrådet vil heller høre erfaringer fra en rådmann/rector enn en kriserådgiver.
- Ivar K. Lunde, beredskapssjef i Bergen kommune, pleier å holde gode innlegg om sentral beredskapsledelse, han er allerede tilstede i Bodø.

Journalnr: 17/06797 **Saksansvarlig:** Sindre Bø, *Prosjektleder*
Møtedag: 26.11.2018 **Informasjonsansvarlig:** Sindre Bø, *Prosjektleder*

Det andre planleggingsmøtet ble gjennomført med KD som vertskap i Oslo tirsdag 26. oktober. Udir ved Norun Eide er også medlem. Vi avventer KDs endelige referat, med avklaring av programkomiteens sammensetning. Referatet fra 26. oktober-møtet er 3. desember ennå ikke mottatt.

Rådet har tilkjennegitt følgende ønskede tema for konferansen, med et mulig todelt tema: Del 1: Risikoforståelse, erkjennelse av overordnet risiko, særlig for UH-ledelsen. Del 2: Lokalt planverk, samhandling og kriseøvelser. Involvering og forankring i organisasjonen. Hvordan legger man opp en hensiktsmessig prosess. Tema for konferansen gjenstår å bestemme endelig.

Sannsynlig tidspunkt for avvikling av konferansen blir juni 2019. KD ønsker at det skal være gratis å delta på konferansen, lokaler ved UiO eller Bi vurderes derfor (med plass til mange deltagere). KD sørger sannsynligvis for at ministeren kommer til konferansen.

BR 41/18 **Midtveis-evaluering ihht Målsetninger for Beredskapsrådet**

Journalnr: 17/06797 **Saksansvarlig:** Anita Sandberg, *Rådsleder*
Møtedag: 26.11.2018 **Informasjonsansvarlig:** Anita Sandberg, *Rådsleder*

Saken ble utsatt til neste møte, men se siste slide i Sindres presentasjon.

BR 42/18 **Møteplan høsten 2018**

Journalnr: 17/06797 **Saksansvarlig:** Anita Sandberg, *Rådsleder*
Møtedag: 26.11.2018 **Informasjonsansvarlig:** Anita Sandberg, *Rådsleder*

Forslag til møtedatoer i mars og mai/juni sendes rådsmedlemmene via Doodle. Onsdager settes også opp som alternative møtedager i de allerede foreslåtte ukene.

BR 43/18 **Orienteringssaker**

Journalnr: 17/06797 **Saksansvarlig:** Sindre Bø, *Prosjektleder*
Møtedag: 26.11.2018 **Informasjonsansvarlig:** Sindre Bø, *Prosjektleder*

- a) **Status nettsider, profiler på sosiale medier:** Rådet er presentert på engelsk på LinkedIn, <https://www.linkedin.com/company/the-norwegian-board-of-societal-safety-and-emergency-management-within-higher-education/>
- b) **Status Sikresiden.no:** Sikresiden.no gratis 2018, kostnad fra 2019. Varsel om faktura fra UNIT i november vil bli fulgt opp av Oslo Met på nyåret. Betalingsmodell er kostnadsdeling/brukerbetaling. Ikke samarbeid med UNIT i 2019, man vurderer annet utviklermiljø. Mange interessert i sikresiden.no fra andre sektorer.
- c) **Kort oppsummering fra Beredskapsforum Bergen:** Utsatt.

BR 44/18 **Eventuelt**

Journalnr: 17/06797 **Saksansvarlig:** Anita Sandberg, *Rådsleder*
Møtedag: 26.11.2018 **Informasjonsansvarlig:** Anita Sandberg, *Rådsleder*

Det var ingen saker under eventuelt.

(sign.)
Anita Sandberg
rådsleder

(sign.)
Sindre Bø
prosjektleder